

Тато мимохіть впустив мене з рук, коли витягав з авта. У мене почало кровити чоло. У кишені тато мав цілу пачку банкнот по двісті крон. Він попросив чоловіка у квитковій касі поквапитися.

Це не сон. Бо коли я розплющив очі, повз вікно пролітали ліси, будинки й дороги. Сонце засліплювало очі. Угорі ясніло безхмарне небо.

Я здер кірку на чолі, і знову потекла кров. Коли спираюся на підвіконня, татові не видно крові. Рука стерпла від довгого перебування в одному положенні, але сьогодні я не той, хто здається.

Багато годин ми мовчали. Багато про що й говорити не треба, хоча думаємо про одне й те ж.

Ми вже так далеко від дому, що, гадаю, нам скоро час виходити з потяга. За вікном, без сумніву, розмовляють чужинецькою мовою.

Тато тре обличчя. Навряд чи він спав уночі. Я то полежав на лавці під залізничною станцією в якомусь чужому місті, а тато мене пильнував. Якби хтось спробував нас пограбувати, він точно всіх повбивав би.

— Тобі не треба в туалет? — запитує тато.

— Ні, усе добре.

— Голодний?

— Трохи.

— Я щось роздобуду. Посидь тут, — каже тато.

Він переходить у сусідній вагон. Коли тато просить мене посидіти й нікуди не йти, він точно не думає, що говорить. Буває, я кажу стороннім, що ще не навчився ходити. Більшість не розуміє, чи можна сміятися з моїх слів.

Коли тато повертається з трикутним сандвічем, загорненим у целофан, чоло вже не кровить. Між білими скибками хліба лежать шматочки курки й сиру.

— Смачно, — промовляю я з повним ротом.

Тато не відповідає, мовчки жує свій сандвіч.

Потяг зупиняється. Хтось виходить, хтось заходить. «Віттенберге» — написано на табличці на платформі. Схоже, як удома, однак кольори відрізняються, і люди — теж.

— Ми їдемо до спеціаліста, який допоможе тобі цілком одужати, — каже тато.

— Справді?

— Ні, але так треба сказати кондукторові, якщо буде доскіпуватися.

— Ага.

— Просто тримай рот на замку. Говорити буду я.

Я киваю. Сандвіч дуже смачний, але я швидко наїдаюся. Мабуть, насправді він не такий уже й смачний. Я загортаю решту в целофан.

— Більше не хочеш? — питає тато, який вже з'їв свій.

Я хитаю головою. Тато дожовує мій недоїдений шматок — з кутика рота стікає білий соус. Думаю, що тато виграв би конкурс жерунів.

Потяг від'їжджає від станції, місто змінюється лісами. Колія знає, куди провадити. Перестук коліс — наче монотонна музика. Рано чи пізно ми доїдемо до нашої кінцевої станції.

Якби я вмів літати, не переймався би тим, що не можу ходити. Але іноді було би класно побігати. Я біг би так швидко, що дні здавались би дуже короткими. Буває, я думаю, що добре було б трохи менше думати. Мій мозок наче постійно в дорозі.

Кондуктор схожий на поліціанта без мундира. Він просить показати квиток, якого в тата нема. Тато розказує про мене впереміш норвезькою й англійською, піднімає мої ноги, показуючи возик. Махає перед носом кондуктора норвезькою двістікровою купюрою. Я бачу, як напружено міркує кондуктор. Напевно, продумує аргументи за і проти, наче суддя в судовій залі. Його відповідь сердить і водночас засмучує тата. Мені не подобається, коли тато говорить надто голосно.

Атмосфера напружена. Тато знову тицяє на мене, каже щось про *important specialist in Berlin*¹. Однак кондуктор рішуче хитає головою і йде.

¹ ВАЖЛИВОГО СПЕЦІАЛІСТА В БЕРЛІНІ (АНГЛ.).

— Доведеться виходити, — каже тато.

— Куди ми підемо?

— От тільки не скигли зараз!

Хвилин за десять потяг зупиняється на наступній станції. Тато спершу виносить багаж. Потім — возик, який став частиною мого тіла. Після того як вініс мене, викрикує щось кондукторові, чого я волів би не чути.

Він котить возик по перону, гупає мною по східцях, хоча в далекому кінці перону є ліфт. Ми виходимо на вулицю з будинками й крамницями.

— Мушу дещо залагодити. Зачекай тут, — каже тато, кладучи торбу мені на коліна.

Я сиджу й думаю, як далеко треба відійти татові, щоб я не чув його голосної лайки. Він зникає за рогом вулиці.

Перехожі дивляться на мене. Якась жінка щось каже мовою, якої я не розумію. Я хитаю головою. Якщо питає, чи я разом з татом, відповідь буде заперечна. Якщо питає, чи я сам і заблукав, відповідь буде ствердна. Похитавши головою, я потуплюю очі. Жінка гладить мене по голові. На щастя, вона йде, уже ні про що не питаючи. Татова торба мала б більше важити. Коли Інґрід і Стейн брали мене в гори, мій наплічник був удвічі важчий.

Я знаю, що за хвилину ця мить уже стане історією. Тоді я опинюся в майбутньому й засмучуся ще більше.

На вулицях страшенно людно. Хтось купує ковбаски з віконця у стіні. Кілька поважних пань сидять за вітриною кондитерської. Між віконцем з ковбасками й кондитерською — взуттєва крамниця, зовсім порожня. Я встигаю оглянути майже все в обох напрямках, доки нарешті з'являється тато. Він нічого не каже, просто котить мене туди, звідки щойно надійшов. Зрештою, ми зупиняємося перед дверима будинку. Тато піднімається до дверей і дзвонить. Відчиняє жінка, усміхається мені. Тато затуляє возик східцями. Жінка на мить зникає, а тоді повертається з кухликом морозива й ложечкою, простягає мені.

Я не хочу морозива.

— Дякую.

— *Er ist sehr schön,*¹ — промовляє вона.

Сподіваюся, це не те, що я думаю. Тато котить мене у кімнату з двоспальним ліжком, шафою та вікном. Вона майже така завбільшки, як кімната, про яку Інґрід і Стейн сказали, що вона моя. У цій зовсім інші речі. Тато намагається дослідити, чи не можна двоспальне ліжко розділити на два, але тоді довелося би розрізати ножицями матрац. Він знає багато лайливих слів, які я нечасто від нього чую.

Тато відкриває сумку, дістає свій несесер.

¹ ВІН ДУЖЕ КРАСИВИЙ (НІМ).

— Можеш позичити мою зубну щітку, — каже він.

Туалет у коридорі, зате в кімнаті є умивальник. Татова зубна щітка не надто приємна на смак навіть з пастою. Він допомагає мені під'їхати ближче до умивальника, щоб я міг сполоснути рот.

Татові банкноти по двісті крон зникли. Натомість він перераховує на ліжку маленький стосик євро. Закінчивши підрахунок, рахує знову. У моїй кімнаті в Норвегії стоїть модель «фольксваґена», яка править за скарбничку. Там назбиралося чотириста крон. Я радо віддав би їх татові.

Заріст на татовому обличчі темний і водночас сивуватий, як у різдвяного гнома. Добре, що ми нечасто обіймаємося, бо нині тато колючий.

— Ти розумієш, що відтепер усе стане інакше? — питає тато, дивлячись на мене.

Я киваю.

— Тепер нас лише двоє, Джонні, — веде далі тато, помахуючи вказівним пальцем.

Я не люблю, коли він називає мене Джонні. Бо мене звати Ейрік. Це підтверджує паспорт, якого я з собою не маю. Тата ніхто не послухався, коли мені обирали ім'я. Іноді мені здається, що він не пам'ятає мого справжнього імені.

— Що ми тут робитимемо? — питаю я і відразу шкодую, що запитав.

Тато дивиться у вікно.

— Щось придумаю.

— Я ходитиму в школу?

— Я можу сам навчити тебе... дечого.

На шиї пульсує жилка. Маю чимало запитань, які сьогодні не смію вимовити вголос.

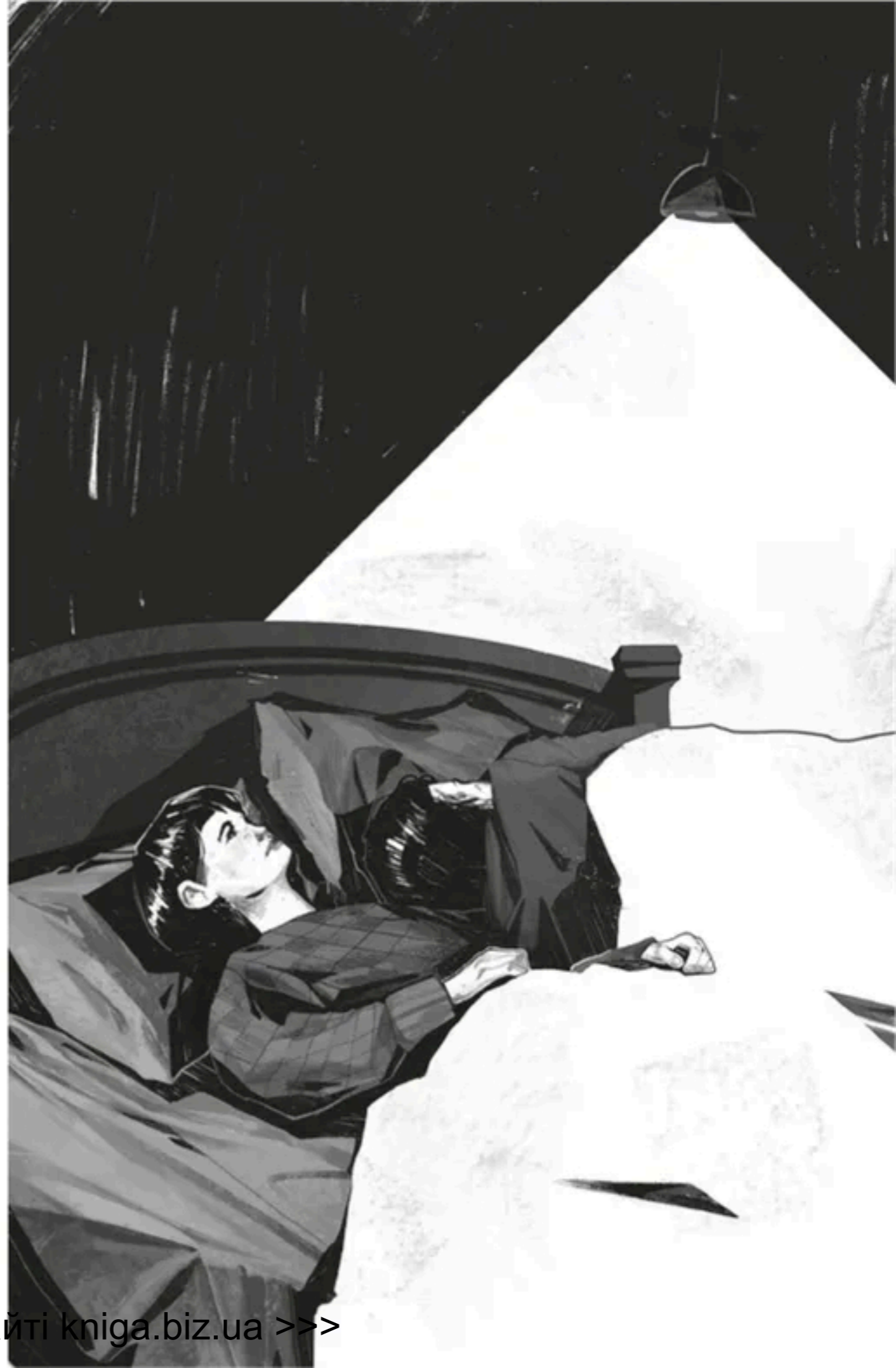
Тато кладе гроші в целофановий пакет і теж чистить зуби. Потім він виходить з кімнати, а я боюся, що він пішов надовго. Виявилось, що йому просто припекло в туалет.

— Поспимо трохи.

Він допомагає мені лягти в одязі, а сам стягує через голову сорочку, замість її розстебнути. На спині у нього татуювання — голова тигра з вишкіреними зубами. З правого плеча вилазить витатуюваний кулак. Тато засинає миттєво. Я лежу горілиць, у голові, як завжди, сотні думок, які не дають заснути. Думаю про речі, про які не дуже звично ламати собі голову. Ніби коли я дорослішаю, моє тіло теж тягнеться. Зараз я уже старший, тож мушу опановувати нові виклики.

Під ковдрою темрява тепла, приємна й трохи липка. Тато поруч скрегоче зубами. Я не засинаю, проте лежу непорушно, доки настає вечір і прокидається тато.

— Харчі, — каже він, натягаючи футболку. — Може, позичити тобі якийсь одяг?

2.

— І так добре.

— Завтра купимо тобі труси й пару футболок.

Потім я кочую у візку вулицями. Невдовзі ми знаходимо піцерію. Усі столики зайняті, окрім нашого, який самотньо чекає нас. Тато робить замовлення, забуваючи, що я не люблю пепероні й печериці. Питає, чи замовити мені лимонад, але я прошу воду, хоча ліпше було б лимонад.

За столиками гамірно. Хтось сміється. Нам із татом не треба весь час розмовляти. Кельнер приносить дві склянки води, ми попиваємо маленькими ковточками — не залпом і не цокаємося. Приносять піцу, є чим наїстися. Потім тато каже, що то була найкраща піца, яку він куштував. Я енергійно киваю, але говорити не маю жодного бажання, бо пепероні обпікає рот.

Тато платить кількома банкнотами з целофанового пакетика й викочує мене надвір. Раптом він зупиняється посеред тротуару. Я його не бачу, бо він стоїть позаду мене.

— Знаєш, чому я так вчинив?

Я не певний, чи багато знаю. Можливо, іноді знаю більше, ніж думаю. Але цієї миті почуваюся надто невпевнено, щоб сказати ні.

— Так, знаю.

— Розумієш, що я був змушений?

— Так, розумію.

Іноді вранці мені бракує ночі. Дуже треба в туалет, але я не хочу будити тата. Звук такий, наче йому сняться велетенські пили.

У темряві видно окремі світляні цятки. На щастя, день просівається крізь штори.

Встати з ліжка, пересісти у візок і поїхати в туалет — не найважче для мене завдання, але я не з тих, хто може впоратися з ним безгучно. Тато аж ніяк не зрадіє, якщо його несподівано розбудити. Тому я чекаю, доки сонце торкнеться татового обличчя крізь щілинку в шторі, а тоді сідаю й підгицкую до краю ліжка.

— Почекай, — каже тато, допомагаючи мені пересісти у візок.

У туалеті садить мене на унітаз. У кутку туалетної кімнати стоїть невеличка душова кабінка, якою